

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Księżak

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie z protestu wyborczego O.T. przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
przy udziale

1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i

2) Prokuratora Generalnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 30 lipca 2020 r.

postanawia:

pozostawić protest wyborczy bez dalszego biegu

UZASADNIENIE

O.T., na podstawie art. 82 Kodeksu wyborczego, wniosła protest przeciwko wyborowi A.S.D. na Prezydenta RP. Wnosząca protest podniosła, że zbyt późno poinformowano pracowników i pacjentów Szpitala [...] w W. o braku Obwodowej Komisji Wyborczej, co uniemożliwiło pacjentom udział w wyborach. Podanie ww. informacji w dniu 7 lipca 2020 r. uniemożliwiło bowiem wybranie innej formy głosowania.

Do protestu załączono kopię informacji Uniwersyteckiego [...] z dnia 7 lipca 2020 r., skierowaną do pracowników tego szpitala, że z uwagi na aktualną sytuację epidemiologiczną, w zakładach leczniczych UCK [...] nie będą utworzone okręgi

wyborcze ani obwodowe komisje wyborcze w zaplanowanej na 12 lipca 2020 r. drugiej turze wyborów Prezydenta RP.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie. W myśl art. 82 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 684 ze zm.; dalej: k.wyb.), przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wynik wyborów (pkt 1) lub naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów mających wpływ na wynik wyborów (pkt 2). Zgodnie natomiast z art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Zgodnie z art. 12 § 4 k.wyb. odrębny obwód głosowania tworzony jest m.in. w zakładzie leczniczym, jeżeli w dniu wyborów będzie w nim przebywać co najmniej 15 wyborców. Jednocześnie jednak przepis ten przewiduje, że nieutworzenie obwodu jest możliwe wyłącznie w uzasadnionych przypadkach na wniosek osoby kierującej daną jednostką.

Nie ulega wątpliwości, że w placówce szpitalnej, o której mowa w proteście, leczeni są pacjenci o niskiej odporności immunologicznej oraz fakt ciągle występującego zagrożenia epidemiologicznego dot. wirusa SARS-COV-2 (Covid-19) stanowił szczególnie uzasadniony przypadek przemawiający za nieutworzeniem obwodu wyborczego w tej konkretnej jednostce szpitalnej. Stąd decyzja ta, pomimo że odbierała możliwość głosowania osobistego osób hospitalizowanych, nie może być uznana za naruszenie prawa wyborczego.

Jak wynika z treści protestu, wnosząca protest była osoba hospitalizowaną, nie mogła zatem – w opisanych powyżej okolicznościach - zagłosować osobiście

w II turze wyborów prezydenckich. Jednocześnie należy zauważyć, że nieutworzenie obwodu w szpitalu mogło przesądzić o braku możliwości oddania głosu w wyborach. Z treści protestu nie wynika jednak, by nie mogła ona zagłosować korespondencyjnie. Wnosząca protest nie wskazała, czy hospitalizacja była nagła czy też planowana, nie wyjaśniła także czy miała ona związek z podejrzeniem lub stwierdzeniem zakażenia SARS-CoV-2. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt. 1 u.wyb. 2020, w kraju wyborca zgłasza komisarzowi wyborczemu za pośrednictwem urzędu gminy, w której jest wpisany do spisu wyborców, do 12 dnia przed dniem wyborów, a wyborca podlegający w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych - do 5 dnia przed dniem wyborów. Zgodnie natomiast z art. 3 ust. 2 u.wyb.2020 wyborca, który rozpoczął podleganie obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych po terminie określonym w ust. 1 pkt 1, może zgłosić zamiar głosowania korespondencyjnego do 2 dnia przed dniem wyborów. Wobec powyższego wnosząca protest nie wykazała, by nieutworzenie komisji wyborczej w szpitalu, w którym przebywała, uniemożliwił jej udział w wyborach poprzez oddanie głosu na wybranego kandydata na Prezydenta RP. Jeśli bowiem hospitalizacja była planowana, to szczególne okoliczności, w jakich odbywały się wybory Prezydenta RP w 2020 r., powinny skłonić wnoszącą protest do zgłoszenia zamiaru głosowania korespondencyjnego.

Podkreślić także należy, że wyborcom w liczbie co najmniej 15 przysługuje prawo wniesienia na postanowienie komisarza wyborczego skargi w sprawie utworzenia lub nieutworzenia odrębnego obwodu wyborczego do Państwowej Komisji Wyborczej, w terminie 3 dni od daty podania ich do publicznej wiadomości. Z akt sprawy wynika, że składająca protest takiej skargi nie wniosła. Artykuł 322 § 2 k.wyb. precyzuje, iż Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest dotyczący sprawy, co do której w kodeksie przewiduje się możliwość wniesienia przed dniem głosowania skargi lub odwołania do sądu lub do Państwowej Komisji Wyborczej.

Wobec powyższego, Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 2 k.wyb. w zw. z art. 12 § 13 k.wyb. orzekł jak w sentencji postanowienia.

